

SODBA PAŽON ZOPER REPUBLIKO SLOVENIJO

SVET EVROPE

EVROPSKO SODIŠČE ZA ČLOVEKOVE PRAVICE

TRETJA SEKCIJA

(Pritožba št.17337/02)

SODBA

STRASBOURG

6. april, 2006

Ta sodba bo postala pravnomočna pod pogoji, navedenimi v členu 44 § 2 Konvencije. Možna je uredniška revizija.

V zadevi Pažon proti Republiki Sloveniji, je Evropsko sodišče za človekove pravice (Tretja sekcija) v senatu, ki so ga sestavljali:

G. J. HEDIGAN, Predsednik

G. B.M. ZUPANČIČ,

Ga. M. TSATSA-NIKOLOVSKA,

G. V. ZAGREBELSKY

G. E.MYJER,

G. D. T. BJÖRGVINSSON,

Ga. I. ZIEMELE, sodniki,

in G. V.BERGER, kot zapisnikar Sekcije

na zasedanju za zaprtimi vrati 16. marca 2006 ,

izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta istega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva izvira iz pritožbe (št. 17337/02) zoper Republiko Slovenijo, ki jo je slovenski državljani, g. Jože Pažon (»pritožnik«), vložil na Sodišču v skladu s členom 34 Konvencije za zaščito človekovih pravic in temeljnih svoboščin (»Konvencija«) 15. aprila 2002.

2. Pritožnika je zastopala odvetniška pisarna Verstovšek. Slovensko vlado (»Vlada«) je zastopal njen agent/zastopnik, g. L. Bembič, generalni državni pravobranilec.

3. Pritožnik v skladu s členom 6 § 1 Konvencije zatrjuje, da je bilo trajanje postopka pred domačim sodiščem, v katerem je bil udeležen kot stranka, predolgo. Po vsebini se je prav tako pritožil zaradi pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva v zvezi s predolgim trajanjem postopka (Člen 13 Konvencije).

4. Dne 11. junija 2004 je Sodišče sklenilo, da bo Vladi posredovalo pritožbo glede

dolžine postopka in pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva s tem v zvezi. V skladu s členom 29 § 3 Konvencije je hkrati sklenilo, da je pritožba dopustna in utemeljena.

DEJSTVA

5. Pritožnik je bil rojen leta 1976 in živi v Rogatcu.

6. Dne 5. avgusta 1998 je bil pritožnik poškodovan v prometni nesreči.

Povzročitelj nesreče je bil zavarovan pri zavarovalnici ZT.

7. Dne 19. aprila 1999 je pritožnik sprožil pravdni postopek pred Okrožnim sodiščem v Celju in zahteval odškodnino v višini 2.011.648 tolarjev (okoli 8.400 evrov) za poškodbe, ki jih je utrpel.

Dne 10. decembra 1999 in 13. novembra 2002 je pritožnik vložil pripravljala spisa.

Dne 10. aprila in 3. oktobra 2001 je zahteval, naj se določi narok za obravnavo.

Nobena od obeh obravnav, sklicanih 12. aprila 2002 in 20. novembra 2002, ni bila preložena na zahtevo pritožnika.

Med postopkom je sodišče določilo sodnega izvedenca medicinske stroke.

Na zadnji obravnavi je sodišče odločilo, da bo izdalo pisno sodbo. Sodba, ki je delno ugodila pritožnikovemu zahtevku, je bila pritožniku vročena 27. januarja 2003.

8. Dne 7. februarja 2003 se je pritožnik pritožil na Višje sodišče v Celju.

Dne 10. marca 2004 je sodišče zavrnilo pritožnikovo pritožbo.

Sodba je bila pritožniku vročena 23. marca 2004.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV ČLENOV 6 § 1 IN 13 KONVENCIJE

9. Pritožnik se je pritožil zaradi predolgega trajanja postopka. Skliceval se je na Člen 6 § 1 Konvencije, ki določa:

»Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih..... v razumnem roku odloča sodišče.«

10. Pritožnik se je po vsebini tudi pritožil, da so bila notranja pravna sredstva, ki so na voljo za predolge pravne postopke v Sloveniji, neučinkovita. Člen 13

Konvencije se glasi:

« Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti.«

A. Dopustnost

11. Vlada se je sklicevala, da niso bila izčrpana domača pravna sredstva.

12. Pritožnik je izpodbijal to navedbo in izjavil, da dosegljiva pravna sredstva niso bila učinkovita.

13. Sodišče ugotavlja, da je obravnavana pritožba podobna zadevama Belinger in Lukenda (Belinger proti Sloveniji, št. 42320/98, 2.oktober 2001, in Lukenda proti Sloveniji, št. 23032/02, 6.oktober 2005). V teh zadevah je Sodišče zavrnilo ugovor Vlade o neizčrpanosti domačih pravnih sredstev, ker je ugotovilo, da pravna sredstva, ki so bila na voljo pritožniku, niso bila učinkovita. Sodišče opozarja na ugotovitve v zadevi Lukenda, da predstavlja kršitev pravice do sojenja v razumnem roku sistemski problem, ki izhaja iz neustrezne zakonodaje in neučinkovitega delovanja sodnega sistema.

14. V zvezi z obravnavano zadevo Sodišče ugotavlja, da Vlada ni posredovala nobenih prepričljivih dokazov, zaradi katerih bi morale Sodišče to zadevo obravnavati drugače od uveljavljene sodne prakse.

15. Sodišče nadalje ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v smislu člena 35 § 3 Konvencije. Prav tako tudi ni nedopustna iz katerikoli drugih razlogov. Zato je pritožbo razglasilo za dopustno.

B) Utemeljenost zadeve

1. Člen 6 § 1

16. Obdobje, ki ga je treba upoštevati, se je začelo 19. aprila 1999, na dan, ko je pritožnik vložil tožbo na Okrožnem sodišču v Celju, končalo pa se je 23. marca 2004, ko je bila pritožniku vročena sodba Višjega sodišča v Celju. Upoštevano obdobje je torej trajalo okoli štiri leta in enajst mesecev na dveh stopnjah sojenja.

17. Sodišče ponovno poudarja, da je treba razumnost trajanja postopka ocenjevati glede na okoliščine zadeve in ob upoštevanju naslednjih meril: zapletenosti zadeve, ravnanja pritožnika in vpletenih oblasti ter presoje, kolikšen je bil pomen sporne zadeve za pritožnika v sporu (gl. med številnimi drugimi viri, Frydlender proti Franciji, [GC], št. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII).

18. Po preučitvi vsega predloženega gradiva in v skladu s sodno prakso Sodišče ocenjuje, da je bilo trajanje postopka v obravnavani zadevi predolgo in zato ne izpolnjuje zahteve po »razumnem roku«.

Zaradi tega je prišlo do kršitve člena 6 § 1.

2. Člen 13

19. Sodišče ponovno poudarja, da člen 13 zagotavlja učinkovito pravno sredstvo pred domačimi oblastmi za zatrevanje kršitev zahteve po sojenju v razumnem roku iz člena 6 § 1 (glej Kudla proti Poljski, [GC], št. 30210/96, § 156, ECHR 2000-XI). Ob tem poudarja, da so bili ugovori in trditve, ki jih je navedla Vlada, že zavrjeni v prejšnjih zadevah (glej Lukenda, naveden zgoraj), zato ne vidi razloga, da bi v obravnavani zadevi sprejelo drugačno odločitev.

20. Zato Sodišče meni, da gre v obravnavani zadevi za kršitev člena 13 zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v domačem pravu, s katerim bi pritožnik mogel pridobiti odločbo, ki bi potrdila njegovo pravico do sojenja v razumnem roku, kot to določa člen 6 § 1.

II. UPORABA ČLENA 41 KONVENCIJE

21. Člen 41 Konvencije določa:

» Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve Konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje«.

A. Škoda

22. Pritožnik je zahteval 5.000 evrov (EUR) za nepremoženjsko škodo.

23. Vlada je odškodninskemu zahtevku oporekala.

24. Sodišče meni, da je pritožnik gotovo utrpel nepremoženjsko škodo. Na pravični podlagi mu sodišče po tej postavki prisoja 2.000 EUR.

B. Stroški in izdatki

25. Pritožnik je zahteval tudi okoli 1.470 EUR za stroške in izdatke postopka pred Sodiščem.

26. Vlada je zahtevku oporekala po višini.

27. Glede na sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov in izdatkov le, če dokaže, da so dejansko in nujno nastali in so bili razumni glede na celoten zahtevek. Sodišče ugotavlja, da so pritožnikovi odvetniki, ki so zastopali pritožnika tudi v zadevi Lukenda (glej zgoraj), vložili skoraj 400 pritožb, ki so razen drugačnih dejstev v bistvu enake kot obravnavana pritožba. Zato Sodišče v obravnavani zadevi ob upoštevanju podatkov, s katerimi razpolaga, in gornjih meril ocenjuje, da je pritožniku razumno prisoditi znesek 1.000 EUR za stroške postopka pred Sodiščem.

C. Zamudne obresti

28. Sodišče ocenjuje, da je primerno, da se zamudne obresti obračunajo po mejni posojilni obrestni meri Evropske Centralne Banke, ki se ji dodajo tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO

1. razglaša, da je pritožba dopustna;

2. razsoja, da je prišlo do kršitve člena 6 § 1 Konvencije;

3. razsoja, da je prišlo do kršitve člena 13 Konvencije;

4. razsoja,

(a) da mora tožena država pritožniku v roku treh mesecev od dne, ko postane sodba v skladu s členom 44 § 2 Konvencije pravnomočna, plačati 2.000 EUR (dva tisoč evrov) za nepremoženjsko škodo in 1.000 EUR (tisoč evrov) za stroške in izdatke, skupaj z vsemi morebitnimi pripadajočimi dajatvami;

(b) da se na navedene zneske od dneva, ko poteče rok navedenih treh mesecev, do plačila obračunajo linearne obresti po stopnji, ki je enaka stopnji posojilne obrestne mere Evropske Centralne Banke za vse zamujeno obdobje, z dodanimi tremi odstotnimi točkami;

5. zavrne v preostalem delu pritožnikov zahtevke po pravičnem zadoščenju.

Napisano v angleškem jeziku ter posredovano v pisni obliki 6. aprila 2006, v skladu s členom 77 §§ 2 in 3 Pravil Sodišča.

Vincent BERGER John HEDIGAN
Zapisnikar Predsednik